

Česká republika

Česká školní inspekce

**Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště
Brno**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Puškinova, Vyškov, ul. Puškinova č.4/500

Puškinova 4/500, 628 01 Vyškov

Identifikátor školy: 600 125 211

Termín konání orientační inspekce: 8. a 9. října 2002

Čj.:	122 081/02 - 11087
Signatura:	ol5aw102

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Dvojtřídní mateřská škola (dále též MŠ) s kapacitou 70 dětí je organizační složkou obce. Zřídilo ji Město Vyškov, Masarykovo náměstí 1, 682 11 Vyškov. Sdružuje školní jídelnu (ŠJ), která má plánovanou kapacitu 90 jídel. Vyvažuje průměrně okolo čtyřiceti jídel denně. V MŠ je zapsáno 48 dětí. Ty jsou rozděleny do dvou tříd podle věku. Do jedné chodí děti mladší (zhruba tři až čtyř a půlleté) a do druhé starší ve věku okolo čtyři a půl až šesti let. Provoz MŠ je od 6:30 do 17:00.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně - vzdělávací práce
- materiálně-technických podmínek výchovně - vzdělávací práce
- průběhu a výsledků výchovně - vzdělávací práce ve spontánních a řízených činnostech v mateřské škole

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ- VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Výchovně-vzdělávací činnost ve škole zajišťují čtyři učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Všechny pracují na plný úvazek. Dvě z nich absolvovaly kurz, který je opravňuje k provádění prevence poruch komunikačních schopností. Této odbornosti plně využívají k zajišťování pravidelné individuální logopedické prevence. Přispívají tak ke zkvalitnění péče o děti v této oblasti. V každé třídě působí dvě pedagogické pracovnice, jejichž pracovní doba ne vždy byla promyšleně rozložena. Zejména zabezpečení odpoledního provozu tříd se z hlediska využití přímé výchovné práce učitelek jevílo vzhledem k počtu přítomných dětí jako méně efektivní. Ředitelka v průběhu inspekce začala se zřizovatelem jednat o změně provozní doby.

Vedení školy zaměřuje svoji personální práci především na stabilizaci pedagogického sboru. Přistupuje k zaměstnancům s pochopením a vstřícností. Vytváří jim dobré pracovní podmínky. To se odráží v přirozené ochotě většiny spolupracovnic přistupovat k problémům konstruktivně, diskutovat o nich a podílet se na tvorbě školních materiálů. Pedagogická rada plní funkci poradního orgánu. Z jejích zápisů vyplývá, že se zabývá výchovně-vzdělávací prací školy. Ředitelka i učitelky se aktivně zajímají o aktuální dění v předškolní výchově a většinou na ně reagují. Mění způsob plánování výchovně-vzdělávací práce. Některé z nich i zavádějí změny v organizaci činností na podporu přirozenějšího učení dětí. Odborné a pedagogické vedení se zaměřuje především na zajištění dostatečného množství odborné literatury, informačních materiálů a umožnění co největší účasti na akcích dalšího vzdělávání učitelů. Nemá však vytvořen funkční systém zpětné vazby. Hodnocení výchovně-vzdělávací činnosti sice probíhá pravidelně (při pedagogických radách, zejména v pololetí a na konci školního roku), ale spíše formálně, zevšeobecňujícím a konstatačním způsobem. Tím, že chybí analytický přístup k hodnocení nevytěží škola ze získaných poznatků a zjištění to, co se nabízí. Účinnost zpětné vazby je pak malá. Ředitelka sice realizuje kontrolu výchovně- vzdělávací činnosti, ale pro další plánování a konkretizaci cílů do budoucna jí příliš promyšleně a

cílevědomě nevyužívá. V některých případech má problém s prosazením nepopulárních opatření. Pak vychází vstřícněji spíše zaměstnancům, než dětem.

Organizaci provozu školy stanovila ředitelka v provozním a vnitřním řádu školy, a to v návaznosti na požadavky rodičů a zřizovatele. V některých bodech nebyly dané dokumenty upřesněny a konkretizovány (absence časového rozvržení zájmových kroužků, logopedické péče), takže nedávaly zcela jasný přehled o prováděných činnostech. Požadavky na uspořádání života dětí má škola vymezeny v režimu dne, který je zpracován pro obě třídy časově jednotně. To se negativně promítlo v organizaci oběda, jehož výdej do obou tříd ve stejném čase neprobíhal optimálně, neboť pro děti vznikaly zbytečně dlouhé prostoje. Kompetence, odpovědnost a povinnosti zaměstnanců jsou jasně stanoveny v různých dokumentech školy. Obsahují převážně povinnosti, práva zahrnují minimálně. Předávání potřebných informací uvnitř školy probíhá bez problémů a je písemně doloženo. Rodiče jsou o projevech a chování dětí informováni běžným způsobem, nejčastěji formou osobního styku. Umístění informačních nástěnek ve vstupním malém prostoru (zádveři) se jeví jako nevhodné. Ochrana důvěrných dat je zajištěna před zneužitím. Škola se otevírá veřejnosti prostřednictvím nejrůznějších akcí, které pořádá i ve spolupráci s rodiči.

Personální podmínky výchovně- vzdělávací práce mateřské školy jsou celkově průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Pro zabezpečení výchovně-vzdělávací práce má mateřská škola dobré prostorové podmínky, kterých plně nevyužívá (místnosti po zrušené třetí třídě). Budova byla postavena pro účely MŠ a zcela vyhovuje bezpečnostním, hygienickým i provozním podmínkám předškolního zařízení. Třídy jsou světlé a čisté. Jejich prostorové členění i vybavení, sice starším, ale funkčním nábytkem dává dostatečný prostor pro hry dětí, provádění rozmanitých činností i možnosti k rozvíjení pohybu. Vybavení tříd dětskými židličkami a stoly neodpovídá antropometrickým požadavkům (není výškově odstupňováno). Školní zahrada navazuje bezprostředně na budovu mateřské školy. Je dostatečně prostorná, účelně členěná, udržovaná, nádherně ozeleněná vrostlými stromy a vzácnými dřevinami, vybavená pískovišti a průlezkami, třebaže kovovými. Pro pobyt venku poskytuje dětem vhodné zázemí a je využívána hlavně k rekreačním a relaxačním činnostem. V oblasti psychohygieny, zejména základní péče je dodržován časový interval mezi jídly. Pitný režim je zajištěn, ale jeho praktická realizace byla minimální, neboť učitelky jeho nabídku opomíjely. Odpolední odpočinek probíhal společně pro všechny děti. Jeho délka je sice postupně zkracována, ale vzhledem k potřebě jednotlivých dětí není přizpůsobována. Stanovený denní režim rámcově vymezuje dobu pro jednotlivé činnosti, ale přechody mezi nimi nebyly vždy plynulé. Někdy způsobovaly řadu prostoje a čekání. Požadavky kladené na děti v průběhu výchovně-vzdělávací práce byly většinou přiměřené

Vybavení školy hračkami, pomůckami, knihami a didaktickou technikou je vzhledem k plnění vzdělávacího programu školy a využití materiálně-technického zázemí zrušené třídy dostatečné a plně funkční. Hračky jsou dětem většinou volně dostupné a dle možností obnovované. Některé pomůcky a doplňky ke hrám si učitelky zhotovují samy, nebo s dětmi. Ovšem ne vždy zcela patřičně a vhodně využívaly didaktické techniky (televize) jako zdroje informací pro děti. Fond učitelské knihovny je průběžně doplňován o moderní odborné publikace (Portál).

Materiálně-technické podmínky výchovně vzdělávací práce jsou průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

MŠ má zpracovaný „Školní vzdělávací program“, který navazuje na předcházející plány školy a částečně zohledňuje některé požadavky Rámcového programu pro předškolní vzdělávání (Č.j. 14 132/01-22, Věstník MŠMT, ročník LVII, sešit 5, 2001). Zařazením těchto požadavků do programu se mateřská škola výrazněji přizpůsobila potřebám předškolních dětí i obecným cílům výchovy a vzdělávání v MŠ. V oblasti prevence poruch komunikačních schopností realizuje tuto činnost dokonce ve větší míře než uvádí.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu školy je v souladu s obecnými požadavky, které jsou na práci v předškolních zařízeních kladeny.

Povinná dokumentace MŠ je vedena průkazným způsobem.

Škola kontroluje naplňování Školního vzdělávacího programu a průběžně s ním pracuje.

Systém kontroly však není funkční.

Spontánní a řízené činnosti

Prostředí tříd bylo připravené tak, aby podněcovalo děti ke spontánním činnostem. Nabídka hraček byla dostatečně bohatá. Jen umístění, zejména konstruktivních stavebnic, orientovalo hrové činnosti převážně ke stolečkům. Nebylo tak plně využito všech možných příležitostí k rozvíjení přirozeného pohybu, neboť děti seděly mnohdy zbytečně na židličkách. Probouzení zájmu o předkládané činnosti a provokování dětské zvědavosti v průběhu spontánních aktivit mělo rozdílnou úroveň. Učitelky, které vstupovaly do her dětí s vnímavostí, podporovaly rozvoj dětské představivosti a napomáhaly herní činnosti rozvíjet. Ty, které spíše poutaly pozornost dětí na sebe často svými verbálními vstupy hry přerušovaly. Do značné míry je i řídily a tak jejich volný a přirozený rozvoj omezovaly. Ve třídě mladších dětí, kde byla organizována postupná svačina (i když její průběh neměl zcela ujasněná pravidla, např. chyběl stůl vyhrazený pouze pro stolování a důslednější sledování hygieny a kultury stolování), docházelo k plynulejšímu přechodu mezi řízenými a spontánními činnostmi a tím i k většímu zohlednění individuálních možností, potřeb a tempa dětí. Výrazněji též byly posilovány kamarádké vztahy a pozitivní emoční atmosféra. Hodnocení projevů dětí probíhalo spíše formálně, většinou neadresně a bez spoluúčasti dětí.

Motivace k řízeným činnostem vycházela ze zvolených námětů. Tam, kde děti mohly samy volit z nabídky mezi spontánními a řízenými aktivitami projevovaly větší zájem o probíhající činnost. Vnitřní zaujetí a z toho vyplývající aktivita dětí byly vždy na počátku řízených aktivit větší než v průběhu, kdy dětský zájem poklesal. Učitelky však, až na výjimky, na tento jev zareagovaly a prováděnou činnost včas změnily, případně ukončily. Pokud byla motivace propojena s potřebami reálného života (ve třídě mladších dětí více než u starších), tak i hodnocení a posilování prožitku dětského úspěchu mělo individuálnější a konkrétnější podobu. Učitelky přistupovaly k dětem většinou pozitivně. Jejich verbální projev ale výrazně převažoval

nad dětským, takže děti dostávaly méně příležitostí k samostatnému vyjadřování než bylo účelné.

Organizace spontánních a řízených činností nemá v dopoledním bloku pevně vymezený čas pro realizaci. To umožňuje učitelkám reagovat pružně na potřeby dětí a zařazovat je průběžně. Ne všechny však této možnosti využívaly. Učitelky si plánují cíle, které miní při spontánních činnostech sledovat. Většinou však docházelo k jejich záměně s úkoly pro řízené činnosti. U mladších dětí učitelky vhodně preferovaly rozvoj sociálního učení a vzájemných pozitivních vztahů. Ve třídě starších věnovaly větší pozornost intelektuálnímu rozvoji s menším důrazem na podporu sociální složky osobnosti. Dominance učitelek při spontánních aktivitách způsobovala, že aktivní a samostatné učení dětí nebylo rozvíjeno v té míře jak to bylo možné.

Řízené činnosti byly prováděny plánovaně. Jejich cíle a použité metody však ne vždy odpovídaly potřebám předškolních dětí. Připravené téma sice většinou zahrnovalo různé aktivity k uplatnění dětí, ale převaha společně prováděných činností málo preferovala jejich individuální a přirozené učení. Ojedinele byl zaznamenán direktivní až manipulativní styl práce s dětmi, který omezoval jejich chuť poznávat a aktivně se projevovat. Mladší děti, vzhledem k nižšímu počtu, dostávaly více příležitostí k seberealizaci a uspokojení svých psychohygienických potřeb. Požadavek přiměřenosti byl většinou dodržen. V oblasti prevence poruch komunikačních schopností převažovala individuální výchovně-vzdělávací práce. Byla prováděna kvalitně, s vhodným přístupem a v příjemně vyladěné atmosféře. Děti rozuměly obsahu slov s nimiž pracovaly. Přirozeně získávaly zpětnou vazbu o svých úspěších. Pozitivně na tuto činnost reagovaly. Organizačně však byla zařazena v nevhodnou dobu (pro některé děti hned po obědě).

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Výsledky výchovně-vzdělávací práce škola pravidelně hodnotí na pedagogických radách. Pozitivní je, že se učitelky průběžně zamýšlejí i nad hodnocením individuálních projevů dětí. Zaznamenávají je stručně do příslušné dokumentace. K tomuto účelu zpracovávají záznam, který postihuje oblasti, zaměřené především na osobnostní rozvoj dítěte. Pro analýzu zachycených skutečností však chybí kritéria. Následná práce s danými zjištěními tak postrádá systém. Výsledky, které děti dosahují v logopedické prevenci učitelky pravidelně zaznamenávají a při další práci se o ně opírají.

V oblasti pohybového rozvoje se škola v souvislosti s prevencí vad výslovnosti promyšleněji zaměřuje na rozvoj jemné motoriky než hrubé. Vytváří dětem pro tuto činnost více příležitostí (včetně materiálního zabezpečení). Posilování pohybového rozvoje dětí na podporu jejich správného držení těla však cílevědomou pozornost nevěnuje. V sebeobsluze dobře zakládá správné návyky u malých dětí, ale u starších se jejich upevňování míjí účinkem. Při tvorbě zdvořilostních návyků chybí důslednost. Prevence vad výslovnosti má velmi dobrou úroveň a významně přispívá ke zkvalitnění jazykového projevu dětí. K vytváření pozitivních vztahů a komunikace mezi dětmi učitelky zařazovaly společné aktivity na jejich podporu, ale v průběhu běžných činností nebyly zaznamenány výraznější projevy odpovídající spolupráce. Úroveň autonomního chování dětí byla v jednotlivých třídách rozdílná a to v závislosti na uplatňovaném stylu práce. Děti však nedostávaly příliš příležitostí k samostatnému rozhodování a v problémových situacích se chovaly nejistě a závisle na dospělých. Získávání poznatků (k plánovanému tématu z oblasti přírodního životního prostředí) spočívalo spíše ve verbálním označování předmětů a jevů, než aby konkrétně rozvíjelo názorné myšlení a postihovalo souvislosti mezi jevy. V tvořivých činnostech nebyl, vzhledem k převažující řízenosti a dominantnímu postavení mnohých učitelek, vytvářen dostatečný prostor pro rozvoj

fantazie a představivosti. Kvalifikovanou péčí škola věnuje hudebním činnostem, což se projevilo zejména u starších dětí, které velmi pěkně a s chutí zpívaly. Většinou měly i mimořádně dobře rozvinutý cit pro rytmus.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti byly ve spontánních i řízených činnostech hodnoceny jako průměrné.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Název mateřské školy ve zřizovací listině není v souladu s názvem v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol. Zřizovací listina ze dne 11. června 2002 uvádí: Mateřská škola Puškinova, se sídlem Vyškov, ul. Puškinova č.4/500. V Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 27. 2. 2002 č.j. OŠ/2612/2002 je název školy: Mateřská škola Puškinova, Vyškov, ul. Puškinova č.4/500.

Z hlediska organizačního zabezpečení stravování byla posouzena i činnost školní jídelny. Výdej stravy je zabezpečen v souladu s provozním řádem ŠJ a denním režimem MŠ. Stávající organizace a podmínky za jakých byla realizována se však nejevily jako příliš vhodné. Strava je dopravována ze školní kuchyně výtahem. Ten je umístěn v místnosti, která je využívána především jako skladovací prostory pro pomůcky a logopedická pracovna. Je zde i zázemí k občerstvení pro personál. Odtud učitelky roznášejí jídlo do jednotlivých tříd. Při obědě docházelo k prostojům a čekání. Přísun jídla neprobíhal plynule.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 27. 2. 2002, Č.j. OŠ/2612/2002, vydané 27. 6. 2002.
2. Zřizovací listina organizační složky Města Vyškova ze dne 8. 3. 2001.
3. Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2002 – (Škol (MŠMT) V 1-01) ze dne 12. 9. 2002.
4. Rozhodnutí o přijetí dětí do MŠ.
5. Evidenční listy.
6. Přehledy docházky.
7. Seznamy dětí.
8. Doklady o ukončeném vzdělání pedagogických pracovníků.
9. Povolení výjimky ředitelem MŠ podle § 4 odst. 8 vyhlášky č. 35/1992 Sb., o mateřských školách ze dne 25. 6. 2002
10. Školní vzdělávací program Mateřské školy Puškinova 4, Vyškov, včetně příloh, školní rok 2002 - 2003.
11. Řády školy.
12. Uspořádání dna v mateřské škole - návrh.
13. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2001/2002.
14. Zápisy z pedagogických rad.
15. Hospitační záznamy ředitelky školy.

16. Přehledy výchovné práce.
17. Plány výchovně vzdělávací činnosti.
18. Záznamy o dětech.
19. Dotazník pro ředitele před inspekcí.
20. Podkladová inspekční dokumentace - mateřské školy.
21. Dotazníky pro rodiče - mateřské školy
22. Inspekční zpráva, ze dne 3. 3. 1997, č. j. O-12-05/9697-Ve-54

ZÁVĚR

Personální podmínky vykazovaly stoprocentní kvalifikovanost pedagogických pracovníků. Systém vedení zaměstnanců při naplňování výchovně-vzdělávacích cílů školy je funkční z hlediska dalšího vzdělávání a vytváření vhodných pracovních podmínek pro zaměstnance. Podporuje jej i dobře fungující informační systém. To umožňuje otevřenou komunikaci o výchovně vzdělávacích problémech v pedagogickém sboru. Chybí však promyšlená práce se zpětnou vazbou a systematické prosazování žádoucích změn u všech učitelek. Organizace chodu školy je bezproblémová, zaměstnanci jasně znají svoje povinnosti. Jen v uspořádání činností dětí v průběhu dne s návazným stanovením pracovní doby zaměstnanců se škola nepřizpůsobila dost pružně vzniklým podmínkám a nevyužila je více ve prospěch dětí. (nástupy a odchody většiny dětí z MŠ, aktivity po obědě).

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací práce mateřské školy umožňují bez problémů plnit program, který si škola stanovila. Dětem nabízí příjemné prostředí. Zejména školní zahrada skýtá bohaté možnosti využití. Kapacita prostor v budově je vzhledem ke zrušení jedné třídy velká, ale MŠ tohoto nadstandardu využívá jen velmi málo. Hraček a pomůcek má škola hodně, ale ne vždy efektivně s nimi pracuje.

Ve sledování průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v řízených a spontánních činnostech se projevilo, že škola hledá způsob, jak vycházet více vstříc potřebám dětí v souladu se specifiky předškolní výchovy. Metody a formy práce však nesjednotila ve všech třídách. Patříčné organizační kroky učinila pouze v jedné třídě při rozvolnění režimu dne. Ve druhé třídě, kde jsou podmínky k podpoře samostatnosti dětí z hlediska jejich věku optimálnější, však setrvává na tradiční organizaci a používá metod, které vedou děti spíše k pasivitě, než k rozvoji spontaneity a aktivity. V oblasti prevence poruch komunikačních schopností (kde využívá především individuální práce) a v hudebních činnostech dosahuje škola značných úspěchů. Chybí však promyšlenější podpora pohybového rozvoje a samostatnosti dětí v jejich rozhodování a důslednost při upevňování hygienických a zdvořilostních návyků.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Eliška Vencálková	.Eliška Vencálková, v. r...
Členové týmu	PaedDr. Jiřina Götzová	..PaedDr. Jiřina Götzová, v. r..

V Brně dne 17. října 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:17. října 2002.....

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Alena Meisnerová	..Alena Meisnerová, v. r....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy KÚJK	31.10. 2002	83/02
Zřizovatel MěÚ Vyškov	31.10. 2002	84/02
RŠ OÚ Vyškov	31.10. 2002	85/02

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány